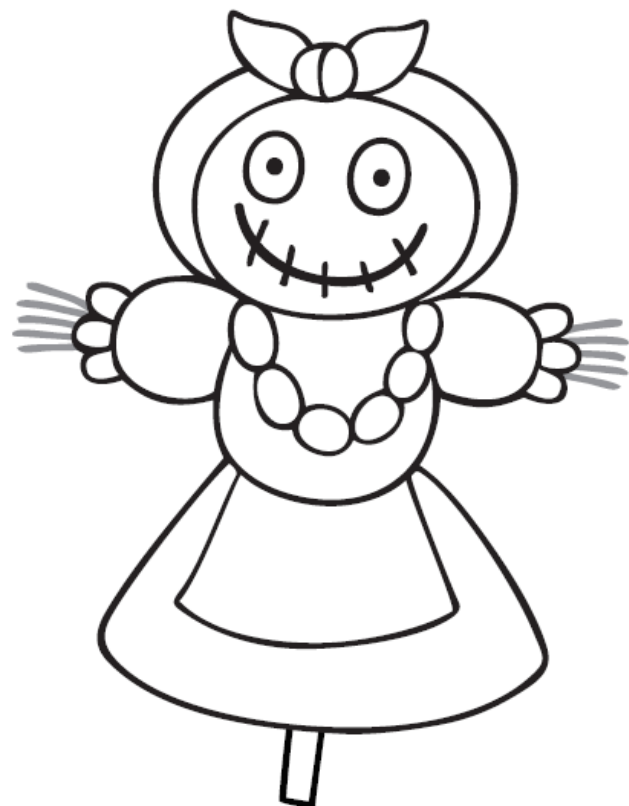

Morena

Dříve na **Smrtnou neděli** (letos 21. 3.) naši předkové vynášeli z vesnic Moranu (Morenu, Mařenu, smrtku, smrtholku, Mařanu), pohanskou bohyni smrti. Dříve byl tento zvyk, vynášení zimy i všeho zlého ze vsi a zároveň vítání jara, pokládán za významnou událost. Jedná se o starý rituál, který se vztahuje k období jarní rovnodennosti. Obvykle se Morana vynášela jako figurína ze slámy nasazená na dřevěném kříži, měla ženské šaty a bílou hlavu, která připomínala smrtku. Nejprve se s touto slaměnou loutkou obešla vesnice a poté byla za vše ukamenována, zapálena a vhozena do potoka či řeky, aby s ní voda odnesla studené počasí i všechno špatné a zlé. Zpátky do vsi se pak vracelo se zpěvem a s nazdobenými rašícími větvičkami neboli „líte“ (letečkem), nejčastěji ověšeným vyfouklými vajíčky, pestrobarevnými proužky z papíru a převážně červenými pentličkami, jako symbolem nadcházejícího jara. Spolu s lítem se tak do vesnice přinášelo jaro a probouzející se nový život.

S dětmi si doma můžete malou Morenu vyrobit a tím se pomyslně rozloučit s končící zimou. Na výrobu smrtholky budete potřebovat malé klacíky, doktorské špátle, nebo dřívka od nanuků, zbytky látek, lepidlo, provázek a fixy. Kreativně se meze nekladou 😊 a při výrobě se můžete společně naučit jednu z následujících básniček:

*Smrt, smrt ze vsi,
daleko od vsi!
Co nám léto přinese?
Obilíčko zelené
a vajíčko červené.*

*Smrt plave po vodě,
nové léto k nám jede,
s červenými vejci,
žlutými mazanci.*

*Smrtáka neseme
s velkým nosem,
do vody ho dáme,
nad ním zazpíváme.*

*Byla zima mezi náma,
a včil už je za horama,
hu, hu, hu, jaro už je tu!*

Tip pro rodiče: Můžete si s dětmi popovídat o tom, jaké další zvyky, které patří k jaru, ještě znáte...(malá nápověda 😊 - např. masopustní průvod, otvírání studánek...).

